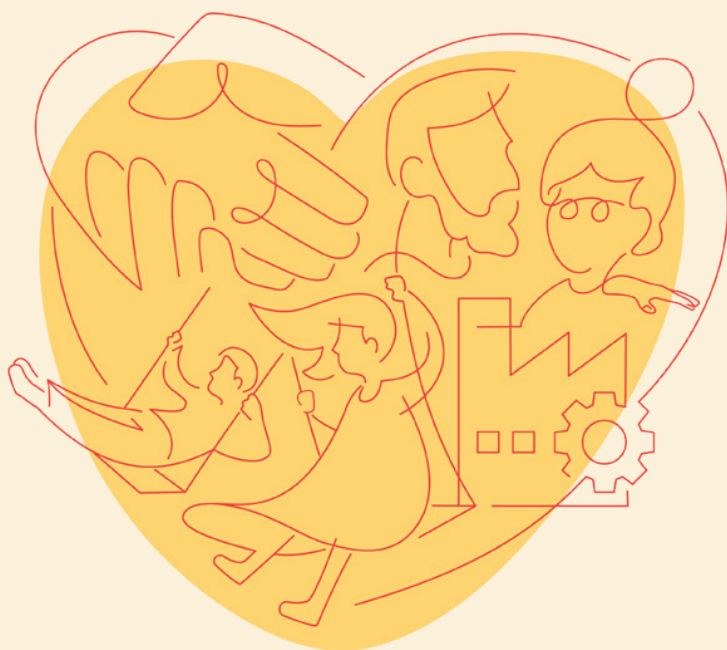

Resolusjoner

Resolusjonskomiteens innstilling

Landsmøtet 2023
Kristelig Folkeparti

Scandic Hamar 21. - 23. april 2023

Resolusjonskomiteens innstilling

Resolusjonskomiteen innstiller på at landsmøtet behandler 15 resolusjoner. De 15 følger her. Resolusjonskomiteens leder vil redegjøre nærmere for innstillingen når behandlingen starter.

For mer informasjon om behandlingen av resolusjonene, se krf.no/lm.

Praktisk informasjon

For innstilte resolusjoner brukes sidetall og linjenummer i dette heftet. For eventuelle resolusjoner utover resolusjonskomiteens innstilling som landsmøtet vedtar at skal behandles brukes sidetall og linjenummer fra filen med alle innkomne forslag som ligger på krf.no/lm.

Resolusjonskomiteen innstiller, med forslagsstiller i parentes:

- a. Nummer 2 – Barnekvote (KrFU)
- b. Nummer 19 – Familie i ny kultur (Flerkulturelt utvalgt)
- c. Nummer 22 – Gje dei tid til sorg (Rogaland KrF)
- d. Nummer 25 – Klimakrisen krever handling nå! (Internasjonalt utvalg)
- e. Nummer 28 – KrF krev: Nasjonalt partnerskap for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet (Vestland KrF)
- f. Nummer 46 – Politiet må få verktøy i kampen mot narkotika (KrFU)
- g. Ny nummer 66 – Tid til det viktigste (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- h. Ny nummer 67 – KrF vil ha tydelige rammer for barns skjermbruk og sosiale medier (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- i. Ny nummer 68 – Kvinnehelsemilliard nå! (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- j. Ny nummer 69 – en trygg og sterk helsetjeneste (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- k. Ny nummer 70 – et godt liv hele livet (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- l. Ny nummer 71 – Vi trenger gode og forutsigbare rammer for det lokale næringslivet – ja til et samfunn som bygges nedenfra! (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- m. Ny nummer 72 – Klimakrisen krever en kraftig energisatsing! (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- n. Ny nummer 73 – Er det i ferd med å bli litt livssynstrangt i samfunnet vårt? (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)
- o. Ny nummer 74 – Stopp regjerings rasing av ideelle og private aktører (Resolusjonskomiteen, basert på innkomne forslag)

Videre følger de innstilte resolusjonsforslagene. Resolusjonskomiteen består av:

Dag Inge Ulstein (leder), Lilly Kristin Langnes, Joel Ystebø, Widar Skogan, Karin B. Bjørkhaug, Anne Kristin Bruns, Edvard Kunzendorf (KrFU), Bente Groven Syversen (KrFK), Kjell Ingolf Ropstad (Stortingsgruppen). Mathea Fjukstad Hansen (stortingssekretariatet) er sekretær for komiteen.

2.Barnekvote

1 Forslagsstiller: KrFU

2 I dag viser UNICEF statistikkdatabase at det er minst 153 300 enslige mindreårige asylsøkere
3 (heretter omtalt som EMA), og separerte barn i globalt. Europol har uttalt at minst 10 000 enslige
4 barneflyktninger er forsvunnet etter ankomst til Europa.

5 FNs barnekomite har identifisert en rekke mangler av beskyttelse for barn på flukt. Barn som flykter
6 alene er i en mye større risiko for å bli utnyttet og rekruttert inn i prostitusjon, terrorgrupper eller
7 barnearbeid.

8 I 2022 har UDI mottatt 694 EMA søknader, hvorav 172 fikk innvilget beskyttelse. Ifølge registreringer
9 i databasen kom 13 EMA overføringsflyktninger. KrF mener at Norge kan ta imot flere EMA som ikke
10 kan vende hjem da de ikke har juridiske eller primære omsorgspersoner og beskyttelse i hjemlandet.

11 KrF mener at Norge er nødt til å komme med konkrete tiltak for å beskytte barn som flykter fra krig,
12 vold og forfølgelse. Vårt ledende prinsipp er “barnets beste”, det må ligge til grunn for å sikre
13 beskyttelse av flyktning- og migrantbarn. Det fokuserer vi særlig på disse tre hovedpilarene:

- 14 • Sikre tilgang til rettigheter og barnevennlige prosedyrer:
- 15 • Gi effektiv beskyttelse
- 16 • Å styrke integreringen av barn som vil bli i Europa

17 KrF ønsker derfor å følge disse punktene og opprette en barnekvote-ordning hvor barnets beste skal
18 bli høyt prioritert. Vi mener at barnekvote-ordningen for EMA er medvirkende til å øke bevisstheten
19 om beskyttelsesbehovene til barn på flukt, og i å sikre reelle beskyttelsestiltak. Grunnen til at vi
20 ønsker å løfte barnekvoter er fordi FNs barnekomite har identifisert en rekke mangler knyttet til
21 beskyttelse for barn, inkludert enslige barn og separerte barn som er veldig sårbare, for blant annet
22 seksuell utnyttelse og overgrep (salg av barn, barneprostitusjon og barnepornografi), militær
23 rekruttering, barnearbeid og frihetsberøvelse. EMA er en av de mest sårbare gruppene under
24 migrasjonskrisen som trenger høy beskyttelse, respekt og oppfyllelse av sine grunnleggende
25 rettigheter.

26 Vi i KrF vil derfor opprette en egen barnekvote hvor Norge forplikter seg til mottak av 500 enslige
27 mindreårige barn på flukt. Disse 500 enslige mindreårige barna skal regnes utenom dagens antall
28 kvoteflyktninger som får innvilget oppholdstillatelse i Norge.

29 KrF ønsker å innføre barnekvote-ordning fordi vi mener at vurderingen av barnets beste faller inn
30 under FNs barnekonvensjon om barnets rett når barna berører artikkel 18: uten omsorgspersoner,
31 artikkel 9: separasjon fra foreldre, artikkel 40: separasjon fra voksne i arrest. Vi ønsker å legge vekt
32 på barn under 18 år (EMA) uten forsvarlig omsorg i flyktningleir eller som asylsøkere i Norge som har
33 behov for beskyttelse i riket fordi de ikke kan returnere til hjemlandet. KrFU vil ta hensyn til barnets
34 beste vurdering og og at den vektlegges i samsvar med barnekonvensjonens artikkel 3, Grunnloven
35 104 og utlendingsloven § 38 tredje ledd.

36 **KrF vil:**

37 Opprette en “barnekvote” for enslige mindreårige på flukt som skal regnes utenom dagens antall
38 kvoteflyktninger. Vi ønsker at Norge skal forplikte seg til å motta 500 enslige mindreårige årlig

19. Familie i ny kultur

Forslagsstiller: Flerkulturelt Nettverk

KrF meiner at vi må styrke foreldreskapet slik at dei familiane som kjem til Noreg frå andre land får den kompetanse og kunnskap dei treng for med tanke på å vere familie i ein ny kultur.

Forskning viser at i møte med velferdsstaten har innvandrarforeldre frykt, ikkje berre overfor barnevernet, men møte med velferdsstaten og det norske synet på barn og barndom (Tembo, 2022).

KrF meiner at vi må jobbe med kulturforståing gjennom heile det offentlege tilbodet i barnehage, skole, helsestasjon, barnevern og resten av velferdssamfunnet. Ulike universitet og høgskular har kompetansesenter innan fagfeltet, som vi må gjere oss endå meir nytte av. Eksempel på det er Senter for interkulturell kommunikasjon ved VID vitskapleg høgskule i Stavanger.

Barnevernet er for mange vanskeleg å forhalda seg til, og forstå. At etaten både har ein hjelpefunksjon, men også er ein kontrollinstans gjer det vanskeleg også for våre nye landsmenn. Oppretting av erfaringsformidlargrupper bestående av foreldre med ein annan kulturell bakgrunn kan bidra til gode prosessar for både familien og barnet. Behovet for kultursakkyndig i barnevernet er aukande noko KrF meine vi må vidareutvikle.

Mange som kjem til Noreg har traumatiske opplevingar både frå heimlandet, men og opplevingar på reisa til eit nytt land. Det er viktig å ha forståing for og det kan difor vere vanskeleg å etablere seg i eit nytt land. Dette må vi som samfunn ta på alvor og gje tilbod om hjelp til. Forståing for kulturen, normer og verdiar kan vere ulikt, og då er det viktig å forklare dei dette så tidleg som mogleg. Dialog er avgjerande for at ein skal oppleve seg sett og forstått, og mange er i ein sårbar situasjon og ukjende med å snakke om sine utfordringar. Manglande forståing for kvarandre, og møte med ein ny kultur, kan gjere dialogen og samarbeidet vanskeleg. Det kan skape unødig frykt for kva som vil skje med familiane og borna som kjem hit.

Utifrå kjennskap til situasjonen er det mange som oppleve at barneoppsedinga er ei «opptaksprøve» for at ein skal sjå om du klare å gjennomføre denne «prøven». KrF meine at skal ein klare å vere gode foreldre, må ein forstå kva reglar som gjelder, og få opplæring i korleis det er i Noreg, samtidig få styrke og verktøy til å stå i det.

Her i landet har det offentlege ei viktig og stor rolle i oppsedinga av born og ungdom. For mange av dei som flytte til landet vårt kan ein få ei oppleving av at foreldre er mindre viktige og at sterke familieband blir sett ned på, sjølv om opplæringslova er klar på at å oppsedinga er foreldra sitt ansvar.

KrF vil:

- Vidareutvikle og satse på forskning ved høgskular og universitet, for kompetanseheving og kunnskapsutvikling for kulturforståing /fagleg utvikling i arbeid med familiar med annan kulturell bakgrunn i møte med velferdsstaten.
- Opprette «Erfaringskompetansegrupper» innanfor det kommunale barnevernet av foreldre som har ulik kulturell bakgrunn og samtidig erfaring med barnevernet.
- Utdanne kultursakkyndige som kan bistå familiar som treng det i møte med barnevernet
- Opprette traumesenter for barn og foreldre i ulike delar av landet, gjerne i samarbeid med ideell sektor.

- 1 • Etablere ordning av vertsfamiliar/nettverksfamiliar i samarbeid med frivillige organisasjonar
- 2 og menigheiter når familiar flytter til ny kommune
- 3 • At man arranger foreldrekurs i samanheng med språkopplæring/introduksjonsprogram
- 4 gjerne i samarbeid med frivillige

5

6

1 **22.Gje dei tid til sorg**

2 Forslagsstiller: Rogaland KrF

3 Slik det er i Noreg i dag blir sorg gjort til sjukdom gjennom sjukmelding fordi det ikkje er ei passande
4 ordning eller diagnose. Difor vil vi arbeide for innføring av sorgmelding/sorgpermisjon som set ei rett
5 diagnose overfor menneske som er i sorg.

6 Sorg og sorgprosess er individuelt, og sorg går i bølger. For nokre kan det vere naturleg å gå tilbake til
7 jobb etter forholdsvis kort tid, medan andre treng meir tid. Arbeidsmiljølova regulerer ikkje retten til
8 lønna eller ulønna arbeid i forbindelse med dødsfall i nær familie. Ved innføring av sorgmelding blir
9 sorga si smerte og dei fysiske og psykiske reaksjonane meir synleg, og dette vil gi en anerkjenning av
10 at sorgreaksjonar kan gi ein midlertidig arbeidsudyktig.

11 I dag er det slik at når ein mister eit barn eller nær pårørende og treng ei sjukmelding får ein
12 vanlegvis ein psykiatrisk diagnose fordi desse gjev rett til sjukepengar. Det gjev eit uriktig bilete av
13 situasjonen, og gjer at ein set ei ufullstendig diagnose.

14 KrF ønske ei meir presis og fleksibel ordning som både set rett diagnose, gjev dei som treng det meir
15 tid til bearbeiding av sorga, samt forebygge at sorga kan utvikle seg til sjukdom. Kostnadane med
16 sorgmelding/sorgpermisjon vil ikkje nødvendigvis gje auka utgifter til staten sidan mange allereie er
17 sjukmelde, men med «feil diagnose».

18 I januar 2021 innførte Danmark sorgpermisjon, der foreldre som mister barn får rett til full lønn inntil
19 26 veker etter dødsfallet. Både mor og far/partner som har mista barn etter veke 22 i svangerskapet
20 og opp til 18 år rett til sorgpermisjon. Også i Sverige og Finland har etterlate fått foreldre-
21 permisjonsordningar som gjev rett til (full)lønn for ei periode etter tapet til begge foreldra.

22 **KrF vil:**

- 23 • Noreg må ha si eiga sorgmelding/sorgpermisjonsordning
- 24 • Ein må innføre ei presis og fleksibel ordning som set rett diagnose

25

25. Klimakrisen krever handling nå!

Forslagsstiller: Internasjonalt utvalg

KrFs landsmøte krever en dramatisk oppskalering av investeringene i fornybare energikilder og en økning av bistanden til klimatilpasning til verdens fattigste.

KrF mener at regjeringen har en for tafatt tilnærming til de akutte klimautfordringene verden står overfor. FNs klimapanel skriver i siste rapport at de neste syv årene vil bli helt avgjørende for de neste tusen årene. Dette fordrer handling!

Den desidert største kilden til klimagassutslipp er energiproduksjon. Det største bidraget Norge kan gjøre for å redusere klimagassutslippene er å bidra til at land som i dag bruker kullkraft omstiller seg til fornybar energi, og at planene om bygging av nye kullkraftverk vrakes til fordel for fornybare energikilder.

Mangel på kapital til å investere i konkrete fornybarprosjekter er en betydelig brems på utviklingen. Det kan være krevende å få frem investeringsmodne prosjekter på grunn av blant annet utfordrende rammevilkår, herunder risiko knyttet til rettigheter, uklart regelverk, og dårlig infrastruktur i nettet. Disse uttrykker seg i form av høy politisk og kommersiell risiko, som gjør det krevende å få på plass lånefinansiering fra banker. Det gjør at nødvendig risikovillig kapital både fra internasjonale og lokale investorer uteblir.

I 2021 fikk KrF i regjering gjennomslag for opprettelsen av et eget Klimainvesteringsfond. Fondet skal bidra til å utløse investeringer i fornybarprosjekter som ellers ikke ville bli gjennomført. Etter regjeringsskiftet har Støre-regjeringen videreført fondet, men har lagt det under bistandsbudsjettet slik at bistanden til verdens fattigste må kuttes for å finansiere påfylling av friske penger til fondet. KrF mener at klimainvesteringsfondet må oppskaleres og investeringene må hentes utenfor bistandsbudsjettet.

Det er åpnet for at SPU (Oljefondet) kan investere inntil 2% av fondets verdi i unotert infrastruktur for fornybar energi, noe som potensielt kan utgjøre betydelige summer i fattige land som trenger energi. Men få investeringer har hittil blitt gjort, og strenge begrensninger pålagt av fondets styre gjør at kun investeringer i Europa og Nord-Amerika i det hele tatt kan vurderes. Disse begrensningene må fjernes slik at SPUs betydelige kapital kan bidra til å styrke fornybarsatsningen også på andre kontinenter.

Bistand til klimatilpasning for å sikre livsgrunnlaget til verdens fattigste må opprettholdes. KrF mener at bistanden til disse må skjermes fra den oppskaleringen av midler til klimatiltak som må til for å nå klimamålene.

Ekstraordinært høye inntekter på omtrent 1500 milliarder kroner i 2022 fra salg av olje og gass som følge av Ukraina-krisen gir den norske stat et unikt handlingsrom til å øke innsatsen raskt, og vi har allerede mange av virkemidlene vi trenger. En opptrapping av investeringer gjennom både SPU og Klimainvesteringsfondet vil ikke være bistand, men tvert imot ha høy sannsynlighet for å bli lønnsomme investeringer for Norge. Investeringer i fornybar energi i lavinntektsland er dermed også er en fornuftig forvaltning av våre felles sparepenger, som samtidig bidrar til å skape en mer levelig klode for kommende generasjoner både i Norge og i resten av verden.

KrF vil:

- 1 • Øke investeringskapitalen til Klimainvesteringsfondet med 10 milliarder kroner over 5 år, og
- 2 hente midlene utenfor bistandsbudsjettet
- 3 • Fjerne de geografiske begrensningene for SPUs investeringer i unotert infrastruktur for
- 4 fornybar energi
- 5 • Styrke, videreutvikle og supplere eksisterende virkemidler i bistandssektoren – slik som
- 6 Norads ordning for støtte til bedrifter i prosjektutviklingsfasen, Norad-programmet “Energi
- 7 for utvikling”, eller og Norads garantiordning for fornybar energi.

8

1 **28.KrF krev: Nasjonalt partnerskap for å ta igjen** 2 **vedlikeholdsetterslepet**

4 **Vedlikehold**

5 Heilt frå overføringa i 2010 av mange vegar frå staten til fylka, har det vore eit stort, og til dels
6 aukande, vedlikeholdsetterslep. Fylkesvegane er svært viktige for arbeidspendlarar, næringsliv,
7 skuleskyss; ja faktisk heile kvardagslivet til folk. Då KrF var i regjering fekk vi for første gong ein eigen
8 pott til fylkesvegar inn i NTP-en. KrF krev at ny NTP legg føringar for endå sterkare framtidig budsjett-
9 auke til fylkesvegar.

10 **Klima**

11 Det er også eit faktum at klimaet påverkar utfordringane, der særleg auka nedbør gjev meir skred og
12 steinsprang og flaum som vaskar vekk veg og bruker. Rassikringsmidlane må aukast med 2 mrd i året
13 for å tilsvare behovet, ifølgje Nasjonal rassikringsgruppe.

14 Fylka har som vegeigar og ansvarleg for kollektivtransport ei nøkkelrolle for å nå målet om
15 nullutslepp. Det er ein stor kostnad å gå føre for å skape marknad for nullutslepp, slik td Vestland har
16 gjort på elektriske ferjer. No står hurtigbåtane for tur. Fylka klarer ikkje denne omlegginga utan stor
17 støtte frå staten. Noko som burde vore sjølv sagt å få, sidan det er staten som har forplikta oss på mål
18 om nullutslepp. Endra finansieringsstruktur må vere slik at ulike tilskotsordningar til å nå
19 nullvekstmålet vert enkle, forståelege og ikkje minst føreseielege. Det framstår lite logisk at staten i
20 staden for støtte heller gjev fritak frå CO2-avgift. Det gjev lite økonomisk insentiv for omlegging.

21 Det må også gjevast full støtte til fortsett satsing på byvekstavtalar og belønningssmidlar for å nå
22 nullvekstmålet. Rundt og i nokre byar tar staten ein stor del av kostnaden også med lokaltrafikk, fordi
23 tog er ein viktig del av kollektivtransporten. Andre stader må fylka ta svært stor del av rekninga. Det
24 bør det kompensereast for. Til dømes må vidare bygging av Bybanen i Bergen, som er heilt avgjerande
25 for å nå nullvekstmålet, finansierast sterkare frå staten.

26 **Samanhengande Europavegnett**

27 Europavegnettet er fleire stader ikkje av ein tilfredsstillande standard. Mellom anna er det framleis
28 mange stader utan gul midtstripe på E39 gjennom Vestland, og målet om ferjefri veg er framleis langt
29 unna. Dersom ein skal følgje varsel om å kutte i store infrastrukturiltak, så krev KrF at ein skal legge
30 til grunn ei betre geografisk fordeling av satsingane, korleis prosjekta styrkar næringslivet og
31 naudsynt omstilling, samt trafikktryggleik, skredsikring, bruk og klimautslepp.

32

33

46. Politiet må få verktøy i kampen mot narkotika

Forslagsstiller: KrFU

Vi har alle hørt slagordet «Hjelp, ikke straffe». Det er det vanskelig å være uenig i det. Det er først når vi bryter ned hva som menes med hjelp uenighetene oppstår. Å avkriminalisere eller legalisere narkotika er alt annet enn hjelp.

La det være klart: Det er ingen i dag som vil straffe tungt rusavhengige. Det er ikke heller hvor debatten står i dag. Skillelinjene går på hvilken rolle politiet skal ha i avdekkingen og oppfølgingen av narkotikabruk og ikke minst, om hjelpen skal være påtvunget eller ikke.

Selv om Stortinget har stemt ned forslagene til rusreform har – har Høyesterett gjennom flere dommer vedtatt endringer i bruken av strafferettslige reaksjoner i saker om rusavhengiges bruk av narkotika samt kjøp, besittelse eller oppbevaring av narkotika til eget bruk.

Med nye retningslinjer fra Riksadvokaten har Politiets rolle i å avdekke narkotikakriminalitet blitt sterkt begrenset. Retningslinjene slår blant annet fast at det ikke skal gjennomføres tvungen rusmiddeltesting for å bekrefte mistanke om bruk av narkotika alene og at ransaking rettet mot en mistenkt rusmiddelbruker ikke må foretas med det formål å avdekke en ukjent selger av stoffet.

Politiet har fått sine hender bundet på ryggen og bruk av narkotika er i praksis avkriminalisert. Politiet har ikke verktøyene til å kunne straffeforfølge kriminelle bakmenn. De har heller ikke mulighet til å kunne teste rusbruk blant unge – for å kunne lede de inn i et avrusningsprogram. Den eneste muligheten unge har for å komme seg ut av narkotikaproblemer er å melde seg selv. Dessverre forstår ikke alle alvorlighetsgraden før det er for sent.

Resultatet av slagordet «hjelp, ikke straff» er at unge blir latt til seg selv, og må finne veien til avrusning på egenhånd. Det kaller vi alt annet enn hjelp. De negative resultatene av dagens frislipp ser vi allerede nå. Kripos kunne bare for noen uker siden melde om at antall narkotikasaker er det laveste siden årtusenskiftet. Selv om antall narkotikasaker går ned – er det ingen tegn som vitner om at rusbruken går ned. Nye tall fra FHI viser en dobling i kokainbruk i løpet av de siste to årene. Dette vitner om at færre i dag blir tatt for narkotikabruk – da vil de heller ikke få den hjelpen de kunne fått.

Vekterne på utesteder melder om en stadig mer normalisert dopkultur. Skoleelever har også varslet en normalisering. Tidligere russepresident ved Sandefjord sa det veldig klart om kokain- bruk «Det er blitt som å ta en snus under leppa». Vi trenger et linjeskift i norsk ruspolitikk - som rydder opp etter de siste årenes mislykkede forsøk på reformer.

Vi må gi politiet verktøy til å kunne avdekke rusbruk. Dette vil være viktig for å kunne henvise til hjelp. Det er et paradoks at Politiet har hjemmel til å kunne ta spyttprøve ved promilletest i trafikken uten mistanke, men de kan ikke ta spyttprøve av ungdommer ved mistanke om rusbruk. Her må det sikres gode nok verktøy som ikke minst også kan enklere avdekke kriminelle bakmenn som utnytter sårbar ungdom.

KrF vil:

- at politiet sikres hjemler for å bevise narkotikabruk gjennom for eksempel spyttprøve.
- at politiet sikres hjemler for å ransake en narkotikakjøpers mobiltelefon for å avdekke hvem personen kjøpte av og for å avsløre selger av narkotika.

- 1 • at lærere og andre ansatte i skolene skal sikres opplæring og kompetanse i å se signaler på
- 2 narkotikabruk blant elever hvor målet er å tilby dem individuelt tilpasset oppfølging.
- 3 • at det blir like rutiner og muligheter for hjelp og oppfølging i alle kommuner hvor
- 4 ruskontrakter er en sentral del av oppfølgingen
- 5 • foreldre må få tilbud om informasjon og folkeopplysning om rus og dens virkninger.

6

1 **NY 66. Tid til det viktigste**

2 Forslagsstiller Resolusjonskomiteen (basert på forslag 57 fra Oslo og 58 fra
3 Stortingsgruppen)

4 Familier er forskjellige, og barn er forskjellige. De har ulike hverdager, varierende økonomi og
5 forskjellige behov. Beslutninger tas derfor best rundt familiens kjøkkenbord, og ikke av politikere
6 rundt kongens bord.

7 -Dagens regjering mangler ambisjoner for familiene. I stedet for å satse har familiepolitikken blitt en
8 salderingspost. KrF er garantisten for økt valgfriheten og vil styrke familieøkonomien, uttaler KrFs
9 landsmøte.

10 *Trygghet for familieøkonomien*

11 Levekostnadene for familiene har økt betydelig, og flere familier som tidligere har hatt grei økonomi
12 sliter nå med å få endene til å møtes. På tross av dette har regjeringen kuttet fritidskortet og foreslo
13 ikke å prisjustere barnetrygden. AP, SP og SV har vedtatt å bevilge mindre til strømstøtte enn de
14 fleste av våre europeiske naboland og mindre enn det staten tjener på de høye strømprisene.

15 KrF krever derfor en pakke for en tryggere familieøkonomi som inneholder

- 16 • Fritidskort på 2500kr til alle barn 6-18 år i alle landets kommuner
- 17 • Fortsette å øke barnetrygden til 2000 kroner per måned for barn mellom 0-6 år, og til 1500
18 kroner per måned for de mellom 6 og 18 år
- 19 • Øke engangsstøtten til 2G og gjøre den om til en månedlig utbetaling
- 20 • En bedre strømstøtte til husholdningene, som varer så lenge det trengs

21 *Slutt på politisk overstyring av familiene*

22 Familiene har lenge sagt ifra om at dagens foreldrepermisjonsordning er for rigid, og fører til at
23 særlig mor må ta ut mer ulønnet permisjon. Foreldrepengeundersøkelsen fra 2021 bekrefter dette og
24 viser at 76 prosent av mødrene synes de får for kort tid hjemme. 49 prosent av dem tar ulønnet
25 permisjon for å få mer tid sammen med barnet og for å kunne amme lenger. Dette viser at
26 permisjonsordningen ikke passer med familiens behov.

27 Støre-regjeringen angriper valgfriheten til familiene når de ønsker å fjerne kontantstøtten og innføre
28 en ventestøtte. Dette vil gjøre det vanskeligere for de som ønsker å ha barna hjemme litt lengre enn
29 ett år. KrF mener at familiene selv vet best, og ønsker å legge til rette for reell valgfrihet uten politisk
30 overstyring.

31 Samfunnet har lagd rammer som gjør det lettest å få barn når man er godt etablert i arbeidslivet.
32 Dette kombinert med arbeidslivets stadig økende krav til mastergrad og høyere utdanning er en
33 viktig faktor for at gjennomsnittsalderen på førstegangsfødende stadig øker. Det fører igjen til større
34 sannsynlighet for at par får færre barn enn tidligere.

35 KrF krever på vegne av familiene at:

- 36 • Den rigide tredelingen av foreldrepermisjonen fjernes
- 37 • kontantstøtten videreføres
- 38 • alle barn over ett år sikres rett til en barnehageplass, uavhengig av når på året de er født og
39 ved hvilken alder familien ønsker å benytte seg av barnehagetilbudet.
- 40 • selvstendig uttaksrett for far og fri gradering av permisjonen
- 41 • alle barn som har fylt ett år har rett til barnehageplass, uavhengig av når på året de er født
42 og ved hvilken alder foreldrene ønsker å benytte seg av barnehagetilbudet
- 43 • studenter som får barn sikres bedre vilkår, ved at boligtilbud, studentfinansiering og
44 studieprogresjon gjennomgås

1 **NY 67. KrF vil ha tydelige rammer for barns skjermbruk og** 2 **sosiale**

3 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (Basert på forslag 8 fra KrFU, 12 fra Rogaland og
4 KrFU, 40 fra Innlandet og 44 fra Vestland)

5
6 Verden og hverdagen har blitt digital. Dette gir oss mange positive muligheter, men har også
7 åpnet døren for digitalt utenforskap, mobbing og forverring av psykisk uhelse blant ungdom.
8 Derfor ønsker KrF tydelige grep – til det beste for barn og unge.

9
10 I Norge viser Ung-HUNT-undersøkelsen at 44% av jentene rapporterer angst og
11 depresjonssymptomer. Mot 16% av guttene. På nittitallet var det rundt 20% av jentene og
12 10% av guttene som meldte om psykiske plager.

13
14 Årsakene er sammensatte. Nyere forskning viser blant annet at mangel på frilek kan ha
15 bidratt til dette. Men ikke minst blir fagstemmene tydeligere og tydeligere på den klare
16 sammenhengen mellom barn- og unges psykiske uhelse og den kraftige veksten i unges bruk
17 av sosiale medier – som f.eks. Instagram fra rundt 2010. Tilgang og økt bruk av nettsted og
18 apper fra Meta og andre som Snapchat og TikTok, kom i tidsrommet der en samtidig har sett
19 en kraftig forverring av den psykiske helsen til målgruppene for disse plattformene.

20
21 KrF er opptatt av at alle barn skal ha en god og trygg oppvekst. Derfor er dette en trend vi
22 må jobbe aktivt for å snu. Sosiale medier knytter mennesker sammen og gir bekreftelse, men
23 også mulighet for utestengelse, digital mobbing, svekket konsentrasjonsevne og forsterket
24 psykisk uhelse.

25
26 Flere studier viser også en negativ sammenheng mellom bruk av digitale hjelpemidler og
27 elevenes leseforståelse. Denne sammenhengen er betydelig større i 4.klasse enn i 8.klasse.
28 Når det er blant de yngste elevene den uheldige virkningen er størst, må vi ta grep. Skolene
29 er- og skal fortsatt være en viktig arena for opplæring og bevissthet rundt nettvett og
30 skjermbruk. Det vil fortsatt være viktig å legge til rette for digital utvikling og kompetanse for
31 lærerne. Dette må fortsatt prioriteres. Vi vil heller ikke kvitte oss med Ipad og skjerm. Det
32 vil være oppgaver og fag der nettopp det å bruke nettbrett kan være en naturlig ressurs.
33 Men vi vil ta tilbake bøkene i sentrale fag – for å gi barna den beste undervisningen.

34
35 Foreldrene kan ikke bare lene seg på skolen og lærerne og fraskrive seg hovedansvaret i
36 dette viktige oppdrager-arbeidet. Familien er og blir den aller viktigste arenaen for
37 grensetting og naturlig modning også i møte med den digitale utviklingen. Foreldrene har en
38 stor og avgjørende rolle som modeller. Men foreldrene trenger samtidig gode verktøy og
39 støtte til å stå i dette krysspresset: Det vi innerst inne vet er barnas beste, og barnas egen
40 opplevelse av skjermtid og aldersgrenser - «alle andre får jo lov»... KrF mener det er viktig at
41 skjermbruk i skolen for de minste barna skjer i tett samarbeid med foreldre og foresatte.

42
43 Gjennomsnittlig skjermtid blant ungdom i Norge er omtrent 5 timer pr dag. I skolen kan
44 mobilen sette en stopper for viktige menneskelige relasjoner og være en distraksjon fra å

1 lære seg både faglige, men òg sosiale ferdigheter. Derfor vil KrF ha en mobilfri barne- og
2 ungdomsskole.

3
4

5 Når sammenhengen mellom unges psykiske problemer og bruk av sosiale medier er så sterkt
6 – frem til puberteten er over, mener KrF i tillegg at det trengs en verifiserbar aldersgrense på
7 16 år for sosiale medier. I dag er aldersgrensen 13 år, men det er enkelt å lyve på alderen
8 for å opprette en slik konto. Derfor mener vi aldersgrense må følges av krav om registrering
9 og innlogging med verifiserbar løsning, som for eksempel BankID.

10
11
12

13 **KrF vil:**

14

- 15 • Ha en aldersgrense på sosiale medier på 16 år, som følges opp med krav om
16 registrering og innlogging med BankID eller annen verifiserbar løsning, slik at
17 aldersgrensen blir reell og mulig å håndheve.
- 18 • Ha en mobilfri barne- og ungdomsskole.
- 19 • Ta tilbake skolebøkene i norske klasserom og pålegge skoleeiere å kjøpe inn fysiske
20 skolebøker i alle relevante fag opp til og med 7. klasse, for å gi barna den best mulige
21 opplæringen.
- 22 • Og at det lages en plan for hvordan en bruke digitale læremidler i skolen. Det må
23 være midler nok til at en kan velge mellom digitale- og analoge læremidler, slik at
24 læreren står fritt til å variere mellom disse.

25
26

1 **NY 68. Kvinnehelsemilliard nå!**

2 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (basert på forslag 34 fra partiledelsen og 50 fra
3 KrFK)

4 Kvinnehelseutvalget leverte tidligere i år en utredning om kvinners helse og betydningen av kjønn for
5 helse. Utvalget skriver blant annet i sin rapport at kvinners helse og typiske kvinnesykdommer har lav
6 status. Oppmerksomhet rundt kvinnesykdommer er preget av enkeltpersoner som står frem i media
7 og fortellinger om manglende behandling og oppfølging. Det er også fortsatt stigmatisering knyttet til
8 sykdommer og helsetilstander som i særlig grad rammer kvinner.

9 Vi har stor kunnskap om hvordan risikofaktorer både for sykdom, sykdomsforløp og respons på
10 legemidler er ulikt mellom kvinner og menn. Likevel ligger ikke dette til grunn for utforming av
11 politikken, i helsetjenestene eller i informasjonen til befolkningen.

12 Det er viktig å se kvinnehelse i et bredere perspektiv slik at det også er fokus på vanlige sykdommer,
13 og hvordan disse rammer kvinner ulikt fra menn. Selv om vi vet at hjerteinfarkt hos kvinner kan ha
14 andre årsaken enn hos menn, gis ofte samme standardbehandling. Ved hjerneslag viser kvinner ofte,
15 andre og mindre kjente symptomer enn de menn har. Dersom denne kunnskapen ikke er kjent ute
16 blant helsepersonell, risikerer kvinner å få feil behandling. For flere sykdommer som i hovedsak
17 rammer kvinner, finnes det ikke retningslinjer overhodet.

18 Det er stort behov for raskt å opprette et nasjonalt kunnskaps- og behandlingssenter for
19 endometriose og adenomyose. 1 av 10 kvinner rammes av disse sykdommene som gir alvorlige
20 smerter, kraftige blødninger og kan føre til infertilitet. Norge trenger langt flere vulvaklinikker, som
21 behandler sterke smerter i underlivet med tverrfaglig kompetanse. Sverige har 20 vulvaklinikker,
22 mens Norge har kun 3 klinikker og ventetiden er over 3 år.

23 Samtidig som prioriteringen og oppfølgingen er mangelfull, er også informasjonen og kompetansen i
24 skolen. Unge kvinner med kraftige smerter tilknyttet mensene får beskjed om å ta seg sammen,
25 snarere enn å få riktig oppfølging. Operasjonskøen av pasienter med endometriose er doblet etter
26 pandemien. Det er medisiner tilgjengelig for å gjøre plagene overgangsalderen medfører mindre,
27 uten at kvinner får det tilbudt.

28 **KrF vil**

- 29 • **følge opp kvinnehelseutvalgets utredning med en stortingsmelding om kvinnehelse, og at**
30 **det må på plass en kvinnemilliard!**

31

1 **NY 69. En trygg og sterk helsetjeneste**

2 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (basert på forslag 4 fra Vestland, 7 fra Rogaland,
3 31 fra Agder, 15 og 59 fra Stortingsgruppen)

4 Den norske helsetjenesten skal sikre rask hjelp og trygghet når helsen svikter. KrF mener det viktigste
5 er at alle får den hjelpen de trenger, fremfor hvem som gir den. De ideologiske skylappene hos
6 venstresiden må ikke føre til at ventetidene blir unødvendig lange, eller får konsekvenser for de som
7 venter på behandlingen. For å ha et sterkt helsevesen i fremtiden trenger vi både å beholde det
8 personellet vi har, og å gjøre helsevesenet til en attraktiv arbeidsplass for flere. For å sikre dette
9 mener KrF vi må prioritere innsatsen på tre områder: et sterkere og bedre dimensjonert
10 utdanningstilbud, en god arbeidshverdag gjennom hele yrkeskarrieren og bedre rammer og vilkår for
11 tilstedeværende ledelse.

12 Primær- og spesialisthelsetjenesten må sikres forutsigbar styring, og de ansatte fortjener en
13 arbeidshverdag med gode rammer. For å sikre trygge helsetjenester og sterke sykehus mener KrF det
14 er viktig med forutsigbar og god finansiering, som legger til rette for en høy nok grunnbemanning.
15 Det er viktig å sikre et attraktivt arbeidsliv for sykepleiere, helsefagarbeidere og leger. Å være
16 helsepersonell kan være krevende fysisk og mentalt, og både variasjon i oppgaver etter og
17 videreutdanning og god ledelse er viktig for variasjon og utvikling.

18 Vi trenger nye sykehusbygg. Flere sykehus som er i planlegging, oppstart eller midtveis i
19 byggeprosessen risikerer å bli kraftig forsinket på grunn av den store prisveksten, og de
20 konsekvensene det har for sykehusenes budsjetter og deres mulighet til å spare. KrF mener det er
21 nødvendig at regjeringen sikrer at disse sykehusene bygges ferdig raskt, slik at de kommer
22 pasientene og ansatte til gode. KrF mener vi må skille drift og investeringer på sykehusenes
23 budsjetter, slik at både daglig drift og nye bygg er mulig. KrF mener Sykehusutvalgets (NOU 2023:8)
24 forslag om lavere egenandeler mm. bør vurderes.

25 KrF vil styrke jordmor-kompetansen og – kapasiteten i kommunene. Oppfølgingen av kvinner
26 gjennom svangerskap og i tiden etterpå er kommunehelsetjenestens ansvar. Det er avgjørende for å
27 sikre kvinner og familier god oppfølging gjennom hele svangerskapet og inn i fjerde trimester at
28 denne oppfølgingen er god. Det er også viktig at bemanningen på fødeavdelingene er god nok, og at
29 vi opprettholder og utvikler en differensiert fødselsomsorg. Stikk i strid med dette legges
30 jordmorstyrte avdelinger ned, og det kuttes i fødselsomsorgen. KrF vil også styrke Amatheia, som er
31 den eneste landsdekkende tjenesten som tilbyr oppfølging før og etter abort. Ingen kvinner skal stå
32 alene i den krevende situasjonen en abort eller en spontanabort kan være.

33 Gravide kvinner skal ikke måtte bekymre seg for om tilbudet og tryggheten de ønsker eksisterer på
34 tidspunktet de skal føde, særlig gjelder dette mødre som bor langt fra sykehuset. For å sikre
35 tryggheten krever KrF at de får dekket reelle utgifter ved å bo i nærheten av sykehuset når fastlegen
36 mener det er grunn for det.

37
38 KrF vil

- 39 • Sikre bedre tilbud for etter- og videreutdanning for alle yrkesgrupper i helsevesenet,
40 herunder for eksempel helsefagarbeidere og sykepleiere, og sikre bedre
41 studiepermisjonsordninger med lønn
- 42 • Utrede alternative finansieringsmodeller for sykehusene, utover dagens rammefinansiering
43 og innsatsstyrt finansiering (ISF), og se på hvordan forløpsfinansiering kan tas i bruk der det
44 er hensiktsmessig
- 45 • Skille mellom drift og investeringer i sykehusenes budsjetter, og vurdere Sykehusutvalgets 21
46 (NOU 2023:8) forslag om lavere egenandel og alternative driftsmodeller for sykehusbygg

- 1 • Sikre at kommunene og fylkeskommunene i hver helseregion involveres i beslutninger som
- 2 fattes i de helseforetakene og regionale helseforetakene de tilhører
- 3 • Evaluere regjeringens innføring av pasienttilpasset basistilskudd for fastlegene
- 4 • Styrke jordmortjenesten i kommunene
- 5 • Sikre en differensiert fødselsomsorg, og styrke jordmorstyrte enheter
- 6 • Innføre elektronisk helsekort for gravide
- 7 • Styrke Stiftelsen Amatheas mulighet til å drive abortforebyggende arbeid, og oppfølging etter
- 8 abort og spontanabort.
- 9 • At alle nye sykehus legger nyfødtintensivavdelingen på et skjermet sted som sikrer
- 10 nødvendig ro
- 11 • At fødende som bor langt borte fra sykehuset får dekket hotell eller annen overnatting i
- 12 forhold til reelle kostnader
- 13

1 NY 70. Et godt liv hele livet

2 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (Basert på forslag 11 fra Stortingsgruppen, 18 og
3 64 fra Vestland, 54 fra KrFK)

4 KrF mener det er tid for en kraftig satsing på trygg og god eldreomsorg. Helse- og omsorgstilbudet
5 rundt de eldre er under stort press, og fremover vil behovet for omsorgstjenester øke. Med dagens
6 utdanningstempo innen helse- og omsorgsykker vil det ikke være nok hender i helsetjenesten til å gi
7 god omsorg til alle landets eldre. KrF mener det er behov for en reform av hjemmetjenesten, der
8 prinsippet «noen som kjenner deg» er det grunnleggende. Det innebærer at eldre skal ha faste team
9 som kommer hjem til seg, og være trygg i møte med tjenestene. Det kreves handling for å ruste opp
10 en god helse- og omsorgstjeneste i hele landet.

11 I tillegg vil det være viktig å styrke Husbankens investeringstilskudd, for å sikre høy nok takt i
12 utbyggingen av sykehjem. Alderdommen handler først og fremst om å leve gode, innholdsrike og
13 meningsfulle liv. KrF vil jobbe for å bidra til et samfunn hvor alle mennesker kan gå en trygg alderdom
14 i møte. I et samfunn der flere lever lenger og andelen eldre øker må også omsorgs- og
15 helsetjenestene bygges ut i takt med utviklingen for at alle eldre skal få en god alderdom med
16 tjenester tilpasset hver enkelt. Sterke og gode fellesskap er viktig hele livet.

17 KrF mener vi må styrke frivilligheten og organisasjonslivet slik at aktivitet, mestring og fellesskap er
18 noe alle kan ta del i, gjennom turgrupper og måltidsfellesskap mm. Ensomhet blant eldre er et
19 økende problem, og har konsekvenser for den enkeltes liv og psykiske helse. Velferdssamfunnet vårt
20 består av et sterkt offentlig tilbud, med private og ideelle aktører som supplement. KrF mener disse
21 aktørene er helt avgjørende for å kunne tilby gode tjenester til alle mennesker, med ulike behov og
22 ønsker. Et stadig mer teknologibasert samfunn kan forsterke ensomhet og hverdagsutfordringer. KrF
23 vil styrke arbeidet for å hindre digitalt utenforskap. En viktig del av dette arbeidet er å få på plass
24 digitalveiledere i alle kommuner, som kan bidra med kursing og oppfølging.

25 Pårørende er en av de viktigste ressursene vi har. KrF mener den viktige innsatsen pårørende gjør for
26 sine må verdsettes, og pårørende som ønsker å stille opp må ha ordninger som gjør det mulig.
27 800.000 nordmenn gjør en innsats som pårørende. Dette innebærer 136.000 årsverk. Kommunale
28 omsorgstjenester utgjør 142 000 årsverk. KrF vil legge til rette for bedre ordninger med omsorgslønn
29 og avlastningstiltak for familiemedlemmer som selv utfører omsorgstjeneste, utvide
30 pleiepengeordningen til også å gjelde eldre i livets slutfase og utrede innføring av 10
31 «pårørendedager» etter modell fra «omsorgspenger» for barn under 12 år. I dag skjer store deler av
32 eldreomsorgen i hjemmet. Det er derfor viktig at det er god avlastning for de pårørende. Den nye
33 tidsklemma mange står i, med omsorg for både barn og foreldre, kan ikke fullt ut løses av politikken,
34 men vi trenger en politikk som legger til rette for at det er mulig.

35 KrF vil:

- 36 • Få fart på utbyggingen av nye sykehjemsplasser, herunder styrke Husbankens
37 investeringstilskudd
- 38 • Ha en reform av hjemmetjenesten, som legger prinsippet «noen som kjenner deg» til grunn,
39 sikrer gode opplæringstilbud og videreutdanningsmuligheter samtidig som det opprettes
40 flere tverrfaglige team, der helsefagarbeidere, sykepleiere, renholdere og andre
41 yrkesgrupper jobber sammen for et helhetlig tilbud
- 42 • Endre ordningen for tildeling av investeringstilskudd fra Husbanken slik at det også kan
43 tildeles direkte til privat-ideelle virksomheter som bygger omsorgsboliger og sykehjem
- 44 • Ha en pårørendesatsing hvor vi styrker ordninger som pårørendestøtte, avlastning på resept,
45 mulighet for å overføre permisjon og utrede pårørendedager

- 1 • Etablere lokale tilskuddsordninger til trossamfunn og frivillige organisasjoner som arbeider
- 2 for å bekjempe ensomhet blant eldre for å sikre trygg åndelig omsorg for eldre i alle
- 3 kommuner
- 4 • Intensivere kampen mot ensomhet, ved å sikre alle eldre tilbud som måltidsfellesskap, spise
- 5 sammen-garanti og aktivitetsgaranti, der alle eldre skal sikres tilbud om et aktivitetstilbud
- 6 hver uke
- 7 • Gjeninnføre fritt brukervalg, for lik tilgang til helsetjenester uavhengig av økonomi
- 8 • Utfordre tre-partssamarbeidet på bedre tilrettelegging for arbeidstakere som har pårørende-
- 9 ansvar
- 10 • Jobbe for at flere kommuner har «digitalveiledere» for å motarbeide digitalt utenforskap
- 11

1 **NY 71. Vi trenger gode og forutsigbare rammer for det** 2 **lokale næringslivet – ja til et samfunn som bygges** 3 **nedenfra!**

4 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (Basert på forslag 20 fra Vestland, 24 fra
5 Rogaland, 32 fra Sentralstyret, 51 fra Møre og Romsdal, 52 fra Stortingsgruppen)

6 Forutsigbarhet og tillit er viktige faktorer for at norsk næringsliv skal kunne gjøre investeringer og
7 videre satsning i Norge. KrF ønsker at det gjøres langsiktige skatteforlik i Stortinget som sikrer en
8 forutsigbarhet for næringslivet. Investeringer i grønt skifte, ny energi og klimatiltak krever sikkerhet
9 for investorene for at regnestykket ikke skal bli ødelagt av brå endringer i skattemessige forhold. Skal
10 vi lykkes er private investeringer en nødvendighet.

11 KrF sitt landsmøte ønsker et skattesystem som stimulerer til innovasjon, verdiskaping og
12 arbeidsplasser, og legger grunnlaget for gründerånd, spesielt i distriktene. Vi har i dag et mangfold av
13 små og mellomstore bedrifter, som gir liv og lys bygd og by over hele landet.

14 To tredjedeler av alle norske virksomheter er privateide, og det store flertallet av disse er små og
15 mellomstore bedrifter (SMB). Disse bygger lokalsamfunnene nedenfra og drives ofte av mennesker
16 med et større perspektiv på næringsvirksomhet enn å fylle egen lommebok. Dagens små og
17 mellomstore bedrifter trenger bedre støttespillere. Mange små familie-eide bedrifter sliter med å
18 rekruttere spesialisert arbeidskraft, og mange må melde pass i kommunale anbudskonkurranser.

19 Det handler ikke om mangel på skattevilje fra bedrifter og gründere. Målet være betaling av skatt
20 etter skatteevne. I dag må skatt på arbeidende kapital betales uavhengig om bedriften går godt eller
21 dårlig, og det er 2 anleggsmaskiner, fabrikkbygninger og nødvendig utstyr for å drifte næringen som
22 blir skattlagt. Kristelig Folkepartis landsmøte mener at formuesskatten taper norske bedrifter slik at
23 de har mindre igjen til å investere i norske arbeidsplasser. Denne skatten rammer bare norske eiere,
24 som gir et uheldig konkurransefortrinn for utenlandske eiere.

25 KrF er sterkt kritisk til regjeringens prosess og forslag til grunnrenteskatt på havbruk. Vi er tilhenger
26 av grunnrenteskatter der det er grunnlag for det, for å skattlegge ekstraordinær avkastning ved bruk
27 av fellesskapets ressurser. Men KrF mener saken må behandles i Stortinget før skatten innføres og
28 skattetrykket må betydelig ned. KrF vil utvikle næringen videre og sikre bærekraftig produksjon av
29 laks og at det skapes nye viktige arbeidsplasser langs kysten.

30 Norske industribedrifter har lenge klart å ta internasjonale posisjoner basert på et høyt
31 kompetansenivå i virksomhetene. Når regjeringen innfører økt arbeidsgiveravgift for inntekter over
32 750 000,- NOK, blir det en ekstrabeskatning på kompetansearbeidsplasser. Konkurransfortrinnene
33 norske bedrifter og norsk industri har internasjonalt må ikke svekkes, men videreutvikles og styrkes,
34 om norsk næringsliv fortsatt skal være internasjonalt konkurransedyktig.

35 Skal vi nå klimamålene våre må vi sette næringslivet i stand til å utvikle fremtidens løsninger. Da er vi
36 avhengige av risikovillige investorer, ambisiøse bedriftsledere, kloke hoder og fremoverlent politikk.

37 KrF vil:

- 38 • Redusere formuesskatten på arbeidende kapital.
- 39 • Avvikle regjeringens tillegg på arbeidsgiveravgiften for inntekter over 750 000 kr, samt
40 vurdere om det er mulig å redusere den ordinære avgiften for å styrke sysselsettingen i små
41 og mellomstore bedrifter.

- 1 • Innføre krav om at kommunale innkjøpskontrakter skal deles opp i delkontrakter der det er
- 2 praktisk mulig og økonomisk ansvarlig.
- 3 • Utvikle en enkel, nasjonal portal for gründere, med én vei inn til aktuelle tjenester (rådgiving,
- 4 finansiering, regnskap, skatt, etc.).
- 5 • Sikre stabilitet, forutsigbarhet og dialog med næringslivet, samt arbeide for brede forlik og
- 6 langsiktighet i næringspolitikken.

7

1 **NY 72. Klimakrisen krever en kraftig energisatsing!**

2 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (Basert på forslag 10 fra Vestfold og Telemark, 16
3 fra Rogaland, 27 fra Nordland, 29 fra Møre og Romsdal, 38 fra Vestland, 56 fra Troms
4 og Finnmark, 60 fra Agder, 62 fra Kjell Ingolf Ropstad og KrFU)

5 Vi ser allerede svært dramatiske klimaendringer og det er kort tid til utslippene må være kuttet. Nok
6 fornybar energi er nødvendig for å nå klimamålene. Tilgang til sikker og rimelig energi har bidratt
7 utvikling og velferd i hele landet og skal være med å bidra når vi skal fase ut fossil energi og etablere
8 ny grønn industri. KrF mener vi må ta tydelige politiske grep slik at vi sikrer en trygg, forutsigbar og
9 konkurransedyktig strømforsyning for både privatpersoner, næringslivet og industri i fremtiden. En
10 trygg, bærekraftig og framtidsrettet infrastruktur som sikrer tilstrekkelig kapasitet, er avhengig av at
11 Norge satser på flere energikilder.

12 Tall fra Statnett viser at Norge i 2022 endte med et samlet strømforbruk på 133,5 TWh. Videre viser
13 NVE og Statnetts framskrivninger at det forventes en økning i kraftbruken på 21-30 TWh mot 2030, og
14 36-45 TWh mot 2040. I tillegg skal fossil energibruk tilsvarende ca 130 TWh også transformeres til
15 fornybar energi. Derfor må vi satse på utslippsfri energi og Norges kraftproduksjon må trappes
16 betydelig opp fra de 146 TWh som ble produsert i 2022.

17 **Kjernekraft**

18 Norge og Europa står overfor en trippel utfordring: energikrise, klimakrise og naturkrise. Vi må gå
19 over fra fossil energi til utslippsfri energi for å møte klimakrisen, men også stanse tapet av
20 naturmangfold og sterkt begrense nedbyggingen av natur. Kjernekraft er i den sammenhengen
21 interessant fordi den er utslippsfri, stabil og medfører små naturinngrep. EU klassifiserer derfor
22 kjernekraft som en grønn investering i taksonomien.

23 Både klimapanelet og Det internasjonale energibyrådet (IEA) har allerede slått fast at energikilden er
24 må være en del av energimiksen for å nå nullutslippsmålet.

25 Det har aldri vært kommersiell drift av kjernekraft i Norge, men Norge har siden 1950-tallet forsket
26 på kjernekraft. Den viktigste satsingen har vært ved IFEs forskningsreaktor i Halden. Etter 60 års drift
27 ble imidlertid den siste av reaktorene stengt ned i 2018. IFEs forskning på sentrale fagområder
28 knyttet til kjernekraft og kjernefysikk der gjør at det allerede eksisterer norske miljøer med kunnskap
29 knyttet til kjernekraftvirksomhet.

30 Teknologitvillingen er stor, selv om løsninger kan ligge en del år frem i tid. 4. generasjons-reaktorer
31 er tryggere enn eldre 3.gen. reaktorer, gir bedre energiutbytte, er mindre arealkrevende, og gir
32 nesten ikke radioaktivt avfall. Nye reaktordesign som ikke benytter kjølemiddel under høyt trykk og
33 faste brenselstaver eliminerer risikoen for nedsmelting. Med passive sikringsmekanismer og
34 naturlig reduksjon av effekt ved høy driftstemperatur, vil ei ukontrollert atomulykke i 4.
35 generasjonskraftverk eller MSR (Molten Salt Reactor) være fysisk umulig.

36 Thorium er også interessant og mer miljøvennlig utvinning enn Uran. Thorium er allerede i dag et
37 biprodukt i utvinning av andre mineral i gruvedrift, og vi har store forekomster i Norge.

38 For å sikre en stabil, rein og trygg energiproduksjon, er bør Norge slutte seg til det internasjonale
39 samarbeidet med å utvikle og bygge ut kjernekraft.

40

1 **KrF vil:**

- 2 • ha raskere konsesjonsbehandling av utbygging av ny fornybar energi
- 3 • endre først-til-mølla-prinsippet for strømforsyning. Det må bli tydeligere politiske
- 4 prioriteringer som sikrer arbeidsplasser og bærekraft
- 5 • gi incentiver til å sikre en kraftig ENØK-satsing for å kutte energibruk i bygg
- 6 • tildele flere områder til havvind raskere. Det er også stort behov for statlige midler og
- 7 avsette flere områder for produksjons- og riggområder med kaianlegg for havvindmøller
- 8 • at myndighetene lager en tilskuddsordning for en storskala solcelleutbygging på bedrifts- og
- 9 landbrukstak i hele landet.
- 10 • sikre at eksisterende vannkraftverk oppgraderes
- 11 • at myndighetene gjennomgår tilskuddsordningene på biogassanlegg med sikte på å gjøre
- 12 disse mer lønnsomme. Særlig gjelder dette for store fellesanlegg.
- 13 • arbeide for mer satsing på småkraft inklusive mini- og mikrokraftverk
- 14 • satsing på utvikling av hydrogen som energibærer, både nasjonalt og internasjonalt.
- 15 • satse på utvikling og utnytting av geotermisk energi, både for Norges egen del, men også
- 16 som grunnlag for en ny næring utfra Norge basert på ny bruk av kompetansen innen olje- og
- 17 gass
- 18 • at elektrifisering av Melkøya må utsettes inntil stabile energiløsninger er nærmere vurdert og
- 19 etablert. Karbonfangst og lagring må først vurderes.
- 20 • at regjeringen setter ned et utvalg som sikrer at regelverk og konsesjonsmyndigheter er
- 21 klargjort for å starte kjernekraftproduksjon i Norge.
- 22 • at Norge søker samarbeid med Sverige som nå skal begynne storstilt utbygging av kjernekraft
- 23 • tilrettelegge for forskning på kjernekraft og være positive til fremtidige initiativ innen
- 24 kjernekraft
- 25 • bli assosiert partner i EURATOM for å kunne bli med på forskingsprosjekt.
- 26

1 **NY 73. Er det i ferd med å bli litt livssynstrangt i** 2 **samfunnet vårt?**

3 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (basert på forslag 17 fra Rogaland og 45 fra
4 Seniorutvalget)

5 Kristendemokratiet ser på forskjellighet og mangfold som viktig i samfunnet.

6 Åpenheten og forståelsen for menneskers tanker og overbevisning som ikke passer

7 hovedstrømningene er nå under press. Mer likestilling og toleranse må ikke skape mindre mangfold.

8 På samme måte som vi skal ta på alvor at mennesker er skapt forskjellige, med stor frihet til å velge

9 hvordan vi vil leve våre liv, må vi også akseptere de som setter grenser på grunn av sitt livssyn og

10 sine tanker. Vi må gi rom for hverandre slik at vi skaper et raust og tillitsfullt samfunn!

11 Vi må legge til rette for et livssynsåpent samfunn som tar menneskers åndelige behov på alvor.

12 Tro og livssyn har for eksempel stor innvirkning på hvordan mennesker forstår og håndterer sykdom.

13 Åndelige og eksistensielle behov oppstår eller forsterkes gjerne når mennesker er i krise. Pasienter

14 med alvorlig sykdom, begrenset forventet levetid, eller kronisk sykdom kan ha et særskilt behov for

15 åndelig og eksistensiell omsorg.

16

17 I KrF tenker vi at tro og tanker er en god drivkraft, og ikke noe som må motarbeides. Tros- og

18 livssynssamfunn er viktige fellesskapsarenaer som bidrar til å løse sosiale utfordringer og bygger

19 samfunnet nedenfra. I et åpent og kreativt samfunn er det behov for KrF sine moderne løsninger for

20 familiens frihet til å gjøre gode valg for sine liv. Plass for friskoler, institusjoner, og organisasjoner, som

21 henter inspirasjon fra sin tro og sin overbevisning for å bidra i samfunnet.

22 Eldre mennesker er ofte opptatt av åndelige spørsmål og har mange tanker om døden og hva som

23 skjer. Det er derfor viktig at alle eldre får et tilbud om samtale om åndelige og eksistensielle

24 spørsmål.

25

26 Vi må ta vare på mennesker fra vugge til grav. Hvert menneske må respekteres og gis mulighet til å

27 utøve sin tro og overbevisning så lenge det lever.

28

29 Et livssynsåpent KrF vil

- 30 • ha gode finansieringsordninger som likebehandler alle tros- og livssynsamfunn.
- 31 • beholde antallskravet for å være et selvstendig tros- eller livssynssamfunn med nedre
- 32 grense 50 medlemmer.
- 33 • at trossamfunnsloven tar hensyn til mangfoldet i tros- og livssynssamfunn behov for
- 34 fleksibilitet i kjønnkvotering i styrene slik STL Norge melder som en bekymring
- 35 • opprettholde finansiell støtte til livssynsbaserte skoler
- 36 • opprettholde støtte til frivillige diakonale organisasjoner som hjelper folk i nød
- 37 • øke støtten til dialogarbeidet mellom tros- og livssynssamfunn
- 38 • åndelige og eksistensielle behov vektlegges i det offentlige omsorgstilbudet
- 39 • Helseinstitusjonene har tilpassede rom hvor en kan forsette religiøse ritualer

40

1 **NY 74. Stopp raseringen av ideelle og private aktører**

2 Forslagsstiller: Resolusjonskomiteen (basert på forslag 5 fra Trøndelag, 21 fra Oslo og
3 55 fra Stortingsgruppen)

4 Regjeringens iver etter å utradere private og ideelle aktører fra velferdssamfunnets grunnmur er
5 urovekkende og historieløst. Det er verdt å minne regjeringen på at sivilsamfunnsinstitusjoner har
6 vært helt avgjørende i utviklingen av velferdsstaten slik vi kjenner den, og fremdeles er helt
7 avgjørende for landets velferdstilbud. Det norske velferdssamfunnet ble bygget av ideelle aktører
8 som så sosiale behov og som fremmet løsninger for å møte dem.

9 I et forsøk på å begrense private aktører, sørger regjeringen for at det er de ideelle og aktører som
10 ønsker å spille på lag med det offentlige som blir taperne.

11 **Bevar friskolene!**

12 Regjeringens retorikk overfor friskoler splitter, mistenkeliggjør og skaper fronter i stedet for å samle.
13 Gjennom endring av privatskoleloven og endring i økonomisk støtte, er rammebetingelsene vesentlig
14 forverret for ideelle skoler. Dette må reverseres! KrF er for en sterk offentlig skole, men vil også
15 skape mulighet og rom for at ideelle skoler skal få gode og forutsigbare rammebetingelser.

16 **Frivilligheten bygger Norge**

17 I statsbudsjettet for 2023, kuttet regjeringen støtten til en rekke frivillige organisasjoner, og peilet
18 dem i stedet inn på ulike støtteordninger. Resultatet er at flere organisasjoner ikke vet om og hvor
19 mye økonomisk støtte de vil motta, og opplever en økt uforutsigbarhet. Beløpet i
20 tilskuddsordningene frivilligheten er henvist til, står heller ikke i stil til det de er blitt kuttet.

21 Ideell sektor har en egenverdi, bidrar til mangfold og er viktige sosiale entreprenører. KrF vil bygge et
22 sterkt fellesskap nedenfra ved å satse på familie, frivillighet, ideell sektor og sterke lokalsamfunn.
23 Staten klarer ikke dette alene.

24 KrF vil:

- 25 • Spille på lag med ideelle og private aktører som en del av vårt felles velferdstilbud
- 26 • Gjeninnføre fritt brukervalg, for lik tilgang til helsetjenester uavhengig av økonomi
- 27 • Gjeninnføre friskoleloven, og et tydeligere skille mellom helprivate skoler og offentlig finansierte
28 alternative skoletilbud
- 29 • At tilskuddssystemet for friskoler må utformes slik at de reelle kostnadene i offentlig skole
30 reflekteres i tilskuddsgrunnlaget og slik at disse skolene kan være reelle alternativ for alle deler av
31 befolkningen.
- 32 • Øke den økonomiske støtten til de frivillige organisasjonene og sikre at søknadsprosesser er enkle
33 og ubyråkratiske.
- 34 • Sikre at frivilligheten forblir fri og støtteordninger uten føringer for meninger og organisasjonsform
- 35 • Innføre fritidskortet i alle landets kommuner

36

